

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár
Egyes szám ára fél dinár	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENÓ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zápolva) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAPOK, HETFO ÉS
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 286. szám.

Csütörtök, december 29.

Ma mutatkozik be az új kormány.

Az első minisztertanács

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

Az újonnan megalakult kormány tegnap este tartotta Pasity Nikola elnöklété alatt első minisztertanácsi ülését. Az ülés három teljes órára tartott és csak az esti órákban ért véget.

A minisztertanácsban főképpen a kormány deklarációjának kidolgozásáról tárgyaltak, amellyel az új kormány a holnap összeülő nemzetgyűlésnek bemutatkozik. Véglegesen megállapították az alkotmány által előírt törvények tárgyalási sorrendjét, azonkívül pedig megvitatták a külföldi kereskedelmi tartozások kifizetésének felfüggesztésére vonatkozó törvényjavaslatot.

Az új hadügyminiszter kinevezéséről a minisztertanács nem hozott végleges döntést, az új hadügyminiszter kinevezéséig ezt a reszortot Pasity miniszterelnök látja el.

Öt millió font sterling Csehországnak.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, dec. 27.

Az angol bankok koncertje Csehország részére ötmillió font sterling beruházási kölcsönt szavazott meg, amely másfélmilliárd cseh koronának felel meg.

Zavargások Kairóban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, dec. 27.

Kairóban az egyiptomi diákok megtámadták a külvárosokban lévő állami hivatalokat. A segítségül hívták angol csapatok szétkergették a zavargókat. Öt embert megöltek, huszat megsebesítettek. Valamennyi kairói iskolát bezárták. Az állami hivatalnokok nagyrésze sztrájkba lépett.

Páris, dec. 27.

A külügyminisztériumban a sajtó képviselői előtt úgy nyilatkoztak, hogy az angolok teljesen urai a helyzetnek Egyiptomban. A kairói zavargások alkalmával megöltek között szereplő Onth nevű tanár állítólag Orth Jánossal, a volt osztrák főherceggel azonos.

Port Saidot és Suez ostromállapotba helyezték.

Az állami tisztviselők drágasági pótléka.

A törvény főbb rendelkezései. — Január elsejétől jár az új drágasági pótlék.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 27.

Tegnap számunkban közöltük már, hogy a szkupstina törvényelőkészítő bizottsága befejezte az állami tisztviselők drágasági pótlékáról szóló törvény kidolgozását. Hogy olvasóink már most megismerhessék ennek a törvénynek főbb rendelkezéseit, közöljük kivonatban a bizottság által elfogadott törvény fontosabb szakaszait.

1. §. Az állami alkalmazottak és nyugdíjasok alapfizetésükön (nyugdíjukon) kívül drágasági pótlékot kapnak ezen törvény rendelkezései alapján. A drágasági pótlékok a következők: személyi pótlék, lakbérpótlék és családi pótlék. A személyi pótlék és a lakbérpótlék nagysága a fizetés (nyugdíj) nagyságához és a szolgálati helyhez képest állapítják meg.

2. §. A személyi pótlék tekintetében a szolgálati helyek öt drágasági helyi osztályba oszlanak és pedig:

I. osztály: Beograd, Susák, Zemun.
II. osztály: Szejn, Karlopag, Bakar, Crkvenica, Novisad, Panesevo, Split, Zagreb, valamint Szerbia és Montenegró városai.

III. osztály: Ljubljana, Maribor, Veliki Beeskerek, Serajevo, Subotica, Dalmácia és a Murántuli helységek, Szerbia és Montenegró mezővárosai és a többi tenger melléki helység.

IV. osztály: Banjaluka, Belovár, Bihac, Celje, Csoszpics, Logapec, Mostar, Novi, Vindnodeleti, Novo-Mesto, Osijek, Petrovaradin, Ptulj, Sisek, Sremski-Karlovci és Varasdin.

V. osztály: Az összes többi helységek.

3. §. Aktív állami tisztviselők, középiskolai és szakiskolai tanárok, állandó tanítók és tanítónők, az építésügyi minisztérium ideiglenes tisztviselői, gyakornokok, szuplensek, fogalmazók, ideiglenes postások, személyi pótlékot kapnak, az alábbi táblázat szerint: (A táblázatban szereplő számok a drágasági pótlék napi összegét tüntetik fel, dinárokból):

	I.	II.	III.	IV.	V.
2999 dinár évi fiz.-ig	28	26	24	22	20
3000—4999 d. é.	30	28	26	24	22
5000—7499 d. é.	32	30	28	26	24
7500—8999 d. é.	35	33	31	29	27
9000 dinár évi fiz.-tól	38	36	34	32	30

6. §. Az összes más kategóriába tartozó tanítók és tanítónők, ukáz nélküli alkalmazottak, Beograd rendőrugynökei, a belügyminisztérium vasuti biztosságánál szolgálatot teljesítő ügynökei, minden kategóriájú segédtisztviselő, irodatiszt, segéd- és ezekkel egyenrangú tisztviselő, az I. osztályban 18, a II.-ikben 17, a III.-ikben 17, a IV.-ikben 16 és az V.-ikben 15 dinár napi drágasági pótlékot kap.

7. §. Az összes állami hivatalszolgák és a beogradi államnyomdák nem szakmunkásai, az első osztályban tizenhat, a többi helyi drágasági osztályokban pedig 14 dinárt kapnak.

A törvény 13. szakasza szabályozza a tényleges tiszték és a továbbszolgáló altiszték pótlékait.

A lakbérpótlékra vonatkozó rendelkezések a vajdasági tisztviselőket közvetlenül nem érdekli, miután a törvény harmadik szakasza

szerint, lakbérpótlék csak Beogradban, Susákon, valamint Szerbia és Montenegró városaiban és mezővárosaiban szolgálatot teljesítő tisztviselőknek jár.

A 23. § szerint minden állami tisztviselő és nyugdíjas a vele egy háztartásban élő minden egyes családtagja után, napi öt dinár családi pótlékot kap.

A nyugdíjasok drágasági pótlékáról szól a törvény 16. a) pontja, amely szerint az ötödik §-ban felsorolt azon nyugdíjasok, akik nyugdíjukat koronaértékben kapják, tekintet nélkül a helyi drágasági osztályra, 2999 korona évi nyugdíjig, napi 13 dinárt, a 3000 K évi összeget meghaladó évi nyugdíj után pedig napi 17 dinárt kapnak. A 7. §-ban felsorolt nyugdíjat élvező napi 9 dinár személyi pótlékot kap.

A törvényelőkészítő bizottság a törvényjavaslatot véglegesen elfogadta és az az eddigi terv szerint, már 1922. évi január elsején életbe lép. A kifizetések azonban a törvény alapján csak a költségvetési hitel megszavazása után lesznek foganatosítva, de csak azoknak a tisztviselőknek, akik a tisztviselői létszám redukálása után is megmaradnak az állásukban.

Sürgősen rendezik Magyarország jugoszláviai tartozásait.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 27.

A budapesti pénzügyintézetek a kereskedelmi- és iparkamarákkal együtt megkezdték az előmunkálatokat a Magyarország részéről fizetendő dinár-, lei- és liratartozások rendezésére.

A tervezet szerint az illető valuták három év előtti genfi jegyzése szolgálja a fizetések alapjául. Ily módon a magyarországi kereskedők, pénzügyintézetek és magánosok az SHS állammal, Romániával és Olaszországgal szemben fennálló korábbi tartozásaik fejében körülbelül kétszerannyi magyar koronát fizetnének, mint amennyit adósságuk kitesz.

Életbevágó közgazdasági érdekek siettetik ezeknek a függő pénzügyi kérdéseknek a rendezését, mert az első feltétele a két állammal való szorosabb érintkezés megkezdésének.

TŐZSDE

December 27.

Beograd. Valuták: Leva 290, Lei 51, Márka 35-50, Cseh korona 92-75, Osztrák korona 1-55.

Devizák: London 275, Páris 525, Newyork 65, Genf 1275, Milano 293, Prága 93-25, Berlin 35-50, Wien 1-23, Szófia 47, Budapest 11-10.

Budapest. (Nyitás.) Napoleon 2440, Dollár 637, Márka 360, Lira 2775, Osztrák korona 11-25, Lei 522, Szokol 849, Dinár 910, Frank 51.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 275, Newyork 513, Milano 2275, Prága 710, Budapest 82-5, Zagreb 200, Varsó 0-18, Wien 0-19.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 2430, Font 2650, Dollár 632, Frank 950, Lengyel márka 20-5, Márka 362, Lira 2775, Osztrák korona 11, Lei 495, Szokol 870, Dinár 915.

Devizák: London 2675, Páris 5055, Newyork 635, Berlin 352-5, Milano 2850, Prága 877-5, Zürich 123, Wien 11, Zagreb 232-5.

A szerbiai földadó leszállítása.

A muzulmán-klub szerint megszüntették a pártközi megállapodást.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 27.

A beogradi „Pravda” legutóbbi számában megírta, hogy Mehmed Spaho kereskedelmi miniszter óvást emelt a minisztertanácsban azért, mert a törvényelőkészítő bizottság elhalasztotta a hadiadó megfizetésének határidejét és mert a szerbiai földadót, amelyet annakidején három dinárról ötre emeltek, a törvényelőkészítő bizottság most a régi, háborúelőtti adókulesra szállította le.

Munkatársunknak alkalma volt beszélni a miniszterrel, aki a Pravda közlésére vonatkozólag a következőket jegyezte meg:

— Mi úgy látjuk, hogy a muzulmán-klub és a többi parlamenti csoportok között létrejött megállapodást megsértették azáltal, hogy a törvényelőkészítő bizottság elmúlt szombatán a szorosabb értelműben vett szerbiai területen a három dinárról öt dinárra emelt földadót újra a háborúelőtti alapra szállította le és a hadinyereségadó behajtásának határidejét is elhalasztották. Pártközi megállapodásunknak ezt a nyilvánvaló megsértését feltétlenül meg fogom állapítani a minisztertanács legközelebbi ülésén. Ezt már ma megírtam volna, de nem volt rá alkalom, mert a pénzügyminiszter későn jött a minisztertanács ülésére.

Végül kijelentette a miniszter, hogy a lemondásáról szóló hírek még koraiak, néhány napon belül Szerajevóba utazik és ott pártjának központi bizottsága fog határozni további magatartása feől.

A magyar politikából

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 27.

Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy a keresztény-pártból kilép. Ezt az elhatározását az ünnepek utáni napok valamelyikén fogja nyilvánosságra hozni. Ezzel egyidejűleg tizenöt-tizenhat híve is kilép a pártból. Állítólag Vázsonyi, Ugron, Szilágyi Lajos és Szerényi is esatlakoznak hozzá.

Budapest, dec. 27.

Andrássy Gyula gróf esütőtörőkön a keresztény-pártban nyilatkozik a helyzetről.

A nemzetgyűlés holnap folytatja az indennitást.

Beniczky Ödönt szabadlára helyezték.

Budapest, dec. 27.

A vizsgálóbíró elrendelte Beniczky Ödön szabadlára helyezését. A vizsgálatot sem rendeli el, mert nem látja fennforogni a lázadás büntetését.

Budapest, dec. 27.

Beniczky Ödön volt belügyminiszter ügyében Lengyel Ernő dr. vizsgálóbíró ma dönt az ügyesség indítványa felett, amely Beniczky elleni lázadás büntetése címén kéri a vizsgálati fogság elrendelését.

Január elsején átveszi Magyarország Sopront és vidékét.

A nagykövetség tanácsa jóváhagyta a népszavazás eredményét.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, dec. 27.

A Magyar Távirati Irodának jelentik Sopronból:

A szövetségközi tábornoki bizottság karácsony napján a következő iratletményt tette közzé:

A népszavazási terület átadása. A szövetségközi tábornoki bizottság igazolja a népszavazásnak a központi bizottság által december tizenharmadikán közzétett eredményét.

A nagykövetség tanácsa az elért eredményt jóváhagyta. Ennek folytán és a velencei egyezmény értelmében a népszavazási terület Magyarország birtokába kerül, amely állam a kérdéses területet a szövetségközi tábornoki bizottságtól 1922. évi január elsején átveszi.

Sopron, 1921 december 24.

Ferrario tábornok a szövetségközi tábornoki bizottság elnöke.

Feloszlik a zalaegerszegi internáló tábor.

A magyar belügyminiszter rendelete az amnesztia kiterjesztéséről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, dec. 27.

Szerdán megjelenik a belügyminiszternék az amnesztia kiterjesztéséről szóló rendelete, amelyben a zalaegerszegi internáló tábor kiürítéséről, illetve felosztásáról intézkedik.

A rendelet szerint a zalaegerszegi internáló táborból hazaengedik mindazokat, akiket nem bírói ítélet alapján, hanem kizárólag az óvintézkedések végrehajtásaképpen internáltak. Azon internáltak, akiket büntetésük kitöltése után küldtek Zalaegerszegre, továbbá azok, akik ellen a hatóság büntetéseljárás hiányában az eljárást megszüntette, még újév előtt hazabocsátandók családjaikhoz. Körülbelül ezer főre tehető azok száma, akiket politikai okok miatt internáltak, ezek most mind kiszabadulnak. A rendelet hatálya alól azok a politikai foglyok vétetnek ki, akik a diktatura alatt okzponált szerepet játszottak. Ezeket kívül csak az árdragítók maradnak fogva, de ezek száma oly kevés, hogy a zalaegerszegi tömegtábor a közel jövőben valószínűleg feloszlatják.

Budapest, dec. 27.

A kormányzó amnesztia-rendelete folytán hatszázhuszonkilenc elíteltet és részben terheltet szabadonbocsátottak. A kegyelem alá eső többi ügy folyamatban van.

Petőfi szobrát felállítják Félégyházán.

Kiskunfélegyháza, dec. 27.

Kiskunfélegyháza városa mozgalmat indított azért, hogy a segevári Petőfi-szobrot, amelyet a budapesti ércöntőben őriznek, Félégyházán Petőfi szülőháza előtt állítsák fel. E célból beadványt intéztek a kultuszminiszterhez és a Petőfi társasághoz, amelyben kijelentik, hogy a szállítási és felállítási költségekről, nemkülönben a talapzatról gondoskodnak. Együttal a Petőfi-háznak ötvenezer koronát ajánlottak fel.

HIREK

Alekszander király Szlovéniában. Beogradi tudósítónk telefonálja, hogy Alekszander király Öfelsége tegnap este 8 órakor külön udvari vonaton elutazott Szlovéniába, ahol Kamincsa-Bisztricianál pár napos vadászatot rendeznek. A királyt útjában Pál herceg, Hadzsics tábornok szárnysegéd és Damjanovics udvari marsall kísérte el.

A postaigazgatóság megkezdte a költözködést. Megírta a „Torontál”, hogy a postaigazgatóság a karácsonyi ünnepek után megkezdte az átköltözködést Novi Sadra, hogy január elsején már zavartalanul működhesse új székhelyén. A postaigazgatóság a költözködést tegnap reggel végérvényesen megkezdte, már kora reggel, a kocsik hosszú sora szállította ki a vasutállomásra az igazgatóság felszerelését, az irodai berendezéseket és a tisztviselők butorait. A búrokoldást aránylag gyorsan végzik, valószínűleg két-három napon belül befejezik. A tegnap déli vonattal az igazgatóság tisztviselőinek nagyrésze szintén elutazott Beeskerekről, ezek megszervezik az igazgatóságot, hogy az új esztendőben a direkcio zavartalan működése biztosítva legyen. Az igazgatóság távozásával minden szomorúságunk mellett, az az egyetlen vigaszunk lehet, hogy az áthelyezéssel mintegy kétszáz lakás szabadult fel és adhat tehát menedéket ugyanannyi lakás nélkülük.

Szilveszter-estély. A helybeli általános munkásszövetség december 31-én a Geyer-féle vendéglőben Szilveszter-estélyt rendez. Az estélyen az Általános Munkásdalárda is közreműködik változatos műsorral. Előadásra kerül az ének- és magánzámokon kívül két egyfelvonásos vígjáték: „A hűségese eseléd” és „A méltóságos eszmadia.” Kezdetek este 8 órakor. Belépő-díj 5 dinár.

Tánciskola megnyitás. Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy 1922 január hó 3-ikán a Kaszinó nagytértermében tánciskolát nyitok, melyben a legújabb és legmodernebb táncokat tanítom. Különösen a kezdőkre nagy gondot fogok fordítani. Felkértem a t. szülők, akik hajlandók gyermekeiket ezen tanfolyamra beírni, azt mielőbb megtenni szíveskedjenek, hogy a tanítás menete fennakadást ne szenvedjen. A tanfolyam 6 hetig fog tartani szombat kivételével min-

dennap. Beiratkozni lehet január 1-től minden nap 7-8 óra között a táncteremben. Tandíj kezdőknek 40 dinár, haladóknak 30 dinár. Számos látogatást kér Kariton Mrksity, táncitanító.

Áttulások és csek-kiírások az összes kül- és belföldi piacokra, nevezetesen Bécs, Prága, Budapest és Berlinre legutányosabban eszközölhetők — a Beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Nagybecskereki Takarékpénztárnál (Korona-szálló épület I. emelet. Telefonszám 16.) Ugyanott a fennálló devizarendeletek értelmében árnkvitelre vonatkozó valutabiztosítások is nyújthatnak.

A „Nova Evropa” 14. száma folyó évi december 21-én jelent meg a következő tartalommal: 1. A jugoszláv ifjúsághoz. (Goven A.) 2. Az ifjúság és a patriotizmus. (Behmen A.) 3. Gondolatok a nevelésről. (A Barac.) 4. Az ifjúság politikai intelligenciája. (A. Ujevity.) 5. Az állam és a fiatal merénylők. (Mikac M.) 6. Anahronizmus. (Radonity M.) 7. Irodalmi áttekintés. Egy új proféta. (Vukicsivity V.) 8. Könyvek és folyóiratok. Jugoszlávia az emigráció alatt. (M. St.) 9. Jegyzet.

Hivatalok és irodák magyar-, német-, szerb- és horvátnyelvű iróasztali előjegyzési hetinaptár szükségleteiket fedezték közvetlenül a Lustig-féle naptár-kiadóvállalatnál Osijeken. Darabja csak 5 dinár.

JÓ FELESÉG ÉS ANYA állandóan tart a háznál néhány üveg Feller-féle jóillatú „Elsa-Fluid”-ot. Jó szolgálatokat teljesít a tagok, hát stb. bedörzsölésénél, mint kozmetikum a száj, bőr és fej számára, sokkal erősebb kiadósabb és hatásosabb, mint a sósórszesz. 2 duplájúveget vagy 1 speciális üveget csomagolás és portóval együtt 48.— K-ért küld: FELLER, V. JENŐ Stubica Donja, Central 202 sz. (Hrvatska).

Sport

Budapesti csapatok németországi győzelmei.

Budapest, dec. 27.

Karácsony ünnepén két csoport vendégszerepelt idegenben. Az egyik az MTK, a másik az UTE. Előbbi hatalmas ellenfeleket választott magának. Németország bajnokcsapatának két első helyezettjét, a legjobb német klasszist képviselő Fürthöt és Nürnberget. Az UTE bár jó közepes játékerőt reprezentál, de lényegesen könnyebb fajsúlyú csapatokat választott ellenfelül. Hatalmas győzelem híret hozza a táviró-Németországból. Az MTK egyik mérkőzését megnyerte, a másikat egy goállal elvesztette. Am nem tekinthető vereségnek az olyan körülmények között elvesztett mérkőzés, midőn egy csapat messze idegenbe utazik, a csapat egy-két főerőssége lemarad, pálya, publikum és még valami, idegen a bíró. Az UTE győnyörően nyerte esatáit s ezzel újlag bebizonyította a bajnokságban elért helyezésének realitását.

Spielvereinigung Fürth—MTK = 1:0. A magyar csapat mindvégig nagy fölénben volt, hogyan esett az egyetlen goal, arról nem szolt a sírgöny.

MTK—IFC Nürnberg = 2:1.

UTE—Augsburger TU = 5:2 (3:0).

UTE—Stuttgarter SC = 4:0.

Az osztrák...
ült Hal...
Értékük...
korona...
máry b...
gobeline...
reli bizt...

A búka...
kigyuliac...
terjedt...
csak ak...
Uyozni...
lig elhamy...
meghalad...
puszult el...
szinöleg...

A shimm

Mikor tánco

A shimm...
ros közigaz...
sere is. Ora...
a városi k...
ülésen szóba...
hogy szabad...
shimm...
ítelte el nyit...
nyit, hanem...
cokot fiatal...
utáni órák...
ni és akkor...
mellett...
forvos, a f...
jelentésenek...
Péter tanfel...
zottság inter...
leányiskola...
el az esti tánc...
Szerinte a...
hőgnek, vör...
meg az iskola...
ran pedig ott...
seges — ugyan...
és morális sz...
lenőrzés alá...
iskolák növe...
körében már...
ket a táncisko...
tett, amit a t...
még mindig né...
vendékek tánc...
felügyelő, hog...
megyen meg...
iskolák lát...
ez nemcsak fizik...
telésre is káros...
Dr. Mangra...
Dr. Buico...
táncolja az eg...
Marcus...
semmi sem erk...
Vita után a...
főigvész inditv...
zott, hogy a le...
kei 14-15 éves k...
járhatnak tánc...
ügyelet mellett.

A szerkesztőse...
A kiadóhivatal...

Eladják a Habsburg-gobelineket.

Wien, dec. 27.

Az osztrák állam tulajdonába került Habsburg-gobelineket eladják. Értékük kettőszáz milliárd osztrák korona. Az angol és francia kormány hozzájárult ahhoz, hogy a gobelineket kihasíthassák a jóvátételei biztosítékok tömegéből.

Leégett a bukaresti főpályaudvar.

Bukarest, dec. 27.

A bukaresti északi főpályaudvar kigyulladt. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy továbbterjedését csak akkor tudták megakadályozni, amikor a pályaudvar félig elhamvadt. A kár a tízmillió leit meghaladja. Rengeteg podgyász pusztult el a tüzvésznél, amit valószínűleg rövidzárlat okozott.

A shimny a közigazgatásban.

Mikor táncolhatnak az iskoláslányok?

A shimny már bevonult egy város közigazgatási bizottságának ülésére is. Oradea-maren történt, hogy a városi közigazgatási bizottság ülésén szóba hozta a tanfelügyelő, hogy szabad-e az iskolás lányoknak shimnyt táncolni. A bizottság nem tiltotta el nyíltan az uralkodó shimnyt, hanem ehelyett az összes tanulókat fiatal lányoknak csak a délutáni órákban engedte meg táncolni és akkor is csak szülői felügyelet mellett. A főállatorvos, a tisztiorvos, a főjegyző és még többek jelentésének megtétele után Corofu Péter tanfelügyelő állott fel és a bizottság intervencióját kérte, hogy a leányiskolai növendékeket tiltsák el az esti tánciskolák látogatásától. Szerinte a növendéke emiatt könnögnek, vörös szemekkel jelennek meg az iskolai előadásokon, gyakran pedig otthon maradnak. Szükséges — ugymond — hogy egészségi és morális szempontból nagyobb ellenőrzés alá kerüljenek a leányiskolák növendékei. A maga hatáskörében már eltiltotta a növendékeket a tánciskolától, mindent megtehetett, amit a törvény megenged, de még mindig nem szűnt meg a növendékek táncolása. Kérte a tanfelügyelő, hogy a bizottság döntsön egyen megfelelő intézkedést a leányiskolák látogatása ellen, mert ez nemcsak fizikai, de az erkölcsi nevelésre is káros hatással van.

Dr. Mangra Demeter főügyész: A shimny erkölestelen tánc?

Dr. Bucico polgármester: Azért táncolja az egész világ.

Marcus rendőrprefektus: Ma semmi sem erkölestelen.

Vita után a bizottság dr. Mangra főügyész indítványára úgy határozott, hogy a leányiskolák növendékei 14-15 éves korukig csak délután járhatnak tánciskolába szülői felügyelet mellett.

A szerkesztőség telefonja 281.

A kiadóhivatal telefonja .. 21.

Befejezték a cukorgyári rabló-gyilkosság tárgyalását.

Ujabb tanukihallgatások. — A vád- és védbeszédok Januárban lesz ítélet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 27.

A cukorgyári rablógyilkosság és a Beeskerek környékén elkövetett rablások és gyilkosságok elkövetésével vádolt Miók Péter és tíz társa felett, a háromnapos karácsonyi szünet után, tegnap délelőtt folytaták a tárgyalást. Tegnap, a tárgyalás hatodik napján változatlanul oly nagy volt az érdeklődés, mint az első napokon. Jóval kilenc óra előtt egészen megtelt érdeklődőkkel a törvényszéki nagyterem, a folyosókon meg a türelmes jegynélküliek tömege várta a vádlottak elővezetését.

Kilenc órakor nyitotta meg a tárgyalást Bunyit Iván elnök. A tárgyaláson dr. Mihajlovity János, Miók Péter védőjének kérelmére beidézték alibi-tanukat hallgatták ki.

Az első tanu Radnyanszki Mladen écskai földműves, elmondja, hogy a toráki gyilkosság napjára nem emlékszik. Azt tudja, hogy Miókék le voltak tartóztatva és egy éjjelen át a község házában őrizték. Másnap aztán átadták őket a esendőöröknek. Harmadnap hallotta csak Radnyanszki, hogy Torákon megölték Raszku Jánost.

Alboeszeszko Dikó nagyjából ugyanazt vallja, mint Radnyanszki. Bucu Sándor (Nicu), Radoszavity György écskai jegyző és Gileszán Julia községi bíró, lényegtelen változása után az elnök a bizonyító tárgyalás berekesztése előtt kérdést intéz az ügyészhez és a védőkhöz, hogy nincse-e valami indítványuk.

Vojvodich Ivó királyi ügyész kérte Ruz Gábor újabb kihallgatását. Dr. Mihajlovity János védő viszont Ruz kihallgatásának elvetését javasolta, mert szerinte, úgy sem lehet annak vallomása a bűnösség megállapításánál, vagy a bizonyításnál döntő jelentőségű. Dr. Stern Lázár védő újabb tanuk beidézését kívánja.

A bíróság tárgyalásra vonul vissza és rövid tanácskozás után kihirdette a határozatot, mely szerint elutasította egy az ügyész, mint a védők előterjesztését.

Az ügyész erre újból bejelenti és megismétli előbbi kívánságát, amit a bíróság el is fogad és így a jelenlévő Ruz Gáborral újból elmondattak a nyomozás és a vádlottak beismerése felől néhány, még homályos részletet.

Ruz lényegében régebbi elbeszéléseit erősítette meg. Csupán a Braun ügyben és a bégaszentgyörgyi Krszity Tina elleni rablásról mondott el néhány érdektelenebb epizódot.

Az elnök délelőtt tíz óra tájban berekesztette a bizonyító tárgyalást és kérte az ügyészt a vádemelésre.

Énnepeles esend támad a közönség soraiban. A zsívaj, mintha hirtelen elváltak volna, egyszerre elnémul és mindenki feszült figyelemmel várja az ügyész szavait.

Vojvodich Ivó királyi ügyész, egy-két perces szünet után, kezdi meg a terjedelmes vádbeszédét.

Lassan, érthetően, hangosan beszél. Hangsúlyozva ejti ki a szavakat, mindegyik mondatában egy-egy bizonyító adatot sorol fel, úgy hogy vádbeszéde végén az egész bünsorozat tiszta képet alkot. Először általánosságban beszél a bűntettekről, majd egyenként veszi őket elő, végül a vádlottak személyével foglalkozva külön-külön megemlíti tetteiket. Szavai úgy hatnak, mintha minden szóval közelebb férközne, a pörére vetkőztetett bűnökhöz, esupa megdönthetetlen érvet sorol fel és egyiket a másikra építve, mondja el, meggyőző vádbeszédét. Az ügyész valamennyi vádlott ellen vádat emelt, részint gyilkosság, részint rablás bűntette miatt és pedig Miók Péter ellen tizenkét bűnügyben: a cukorgyári gyilkosság ügyében, mint bűnrészeset, a cukorgyár elleni rablásban mint tettest, Peszkuc Jón-féle gyilkosságban mint tettestársat, Markov, Szekosan, Petrovity, Zsivoin, Braun, Katity, Prém, Kovenc és Mirkov elleni rablásoknál mint bűntársat kéri elítélni.

Vásza Szakula ellen a cukorgyári gyilkosságban mint tettes, a farkasdini rablásban mint bűntárs,

Szalamon Bugár ellen a toráki, a száresai, a Prém-tanyai, a Kovenc, Mirkov és Szekosan kárára elkövetett rablásokban mint bűntárs.

Vuju György ellen, a toráki, száresai, écskai, bégaszentgyörgyi, Mirkov-pusztai és toráki rablásokban szintén mint bűntárs.

Miók György ellen a toráki, a száresai és a Mirkov-pusztai,

Mók Valer Chen a száresai, a farkasdini, az écskai, a toráki, a katalinfalvai és a második száresai rablásokban.

Beringer Kristóf ellen a Markov Zsiva, Braun és Szekosan kárára elkövetett rablásokban,

Lifa Daniló ellen a Zsivoin, Braun és Prém-féle rablásokban,

Szparjaszu Pével ellen a Zsivoin- és Braun-féle rablásokban mint bűntársak és végül

Miók János ellen, mint a cukorgyári gyilkosság bűnpártolója ellen emel vádat a királyi ügyész.

Az ügyész vádbeszéde után, Braun képviselője, dr. Juliusz Ármin, kérte a bíróságot, hogy a vádlottakat a 17.000 korona kár, dr. Kartal Árpád pedig a Cukorgyár R-T. képviselőjében, négysszáz ezer korona kár megtérítésére kötelezze.

Mihajlovity János dr. védőbeszédére került ezután a sor. A védő kérte az összes vádlottak felmentését, mivel semmi pozitívum nincsen arra, hogy a vádlottak követték el a nekik tulajdonított bűntetteket. Ugyanese felmentő ítéletet kért dr. Stern Lázár Daniló Lifa és Szparjaszu Pével védője, míg dr. Milich Jakab, Szakula Vásza védője enyhe ítéletért, esetleg felmentésért folyamodott.

Déli egy órakor ért véget a tárgyalás. Az ítéletet január 4-én, szerdán délelőtt kilenc órakor hirdetik ki.

A francia kommunisták nagygyűlése.

Marseille, dec. 27.

A kommunisták nagygyűlésén Lorist felolvasta a moszkvai harmadik internacionálé üzenetét, a mely szerint utalva a toursi nagygyűlés óta történetekre, megrójjja a pártból kiválókat és bátorítja a kommunistákat a forradalom további előkészítésére.

Haverda Mariska — földbirtokos.

Április tizenkilencedikén lesz tizenkét éve, hogy Jánosi Aladár, a suboticei szőlők között meggyilkolta özv. Haverda Boldizsárnét. A háborúelőtti békés világban nagy szenzációt keltett a bűntett, mert a gyilkos, mint utóbb kiderült, Haverda Mariskának felbujtására követte el tettét. A kitagadott könnyelmű leány, aki Pesten élt, így akart örökökhez jutni. Haverda Mariskát a budapesti esküdttörvényszék tizenkét évi fegyházra ítélte. Bűntetését Mária Nosztrán töltötte ki és a szenzáció az volt, hogy Haverda Mariska a fegyházban oly példás magaviseletet tanúsított, hogy a bűntetés egyharmadrészt elengedték neki. Haverda Mariska egy alkalommal a fegyházban megismerkedett egy nagybirtokosnak jótékony-ságáról híres feleségével, aki kiszabadulása után hozzásegítette, hogy egy kis birtokot szerezzen magának. Haverda Mariska most eszdes visszavonultságban él Tétényben birtokán, buzát, zabot kukoricát vet és csirkéket, libákat tenyész.

Gyönyörű estélyi, báli szövetruhák, bluzok, pongyolák, szvettergarnitúrák, kalapujdonságok kaphatók

ASZLÁNYI JULIA
női kalap-divattermében Nemanjina utca 7.
Tunner-ház. 2334

Prima minőségű 2333

rózsaburgonya

kapható minden mennyiségben

Kardos Imre cégnél,
Krunska (Korona) ulica br. 3.

Kromenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő 2177

vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkerosztásokat (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Fogad délelőtt 10-12 óráig.

Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

KAVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK

A TORONTÁLT

A „MENYASSZONY“

Ujévre készül. Nincsen az a cikk, amit a „Menyasszony“-nal ne lehetne megkapni!

Telefon
359.

Nagy választék mindenféle áruban és maradékszövetekben az ujévre.

Férfi- és nőiszövet, menyasszonyi ruhaselyem, krepdesin minden színben, plüs, krimer, velour, delain, ruha- és kabátbársony, atlasz, kasmir és paplanhoz klott, valamint kész paplanok, függönyök, szövetek, loden, barchet, vászon mindegyikben stb. stb. **Konkurrencián kívüli árak!**

Vásároljon teljes bizalommal a „Menyasszony“-nál. Kiváló tisztelettel:

Pera Radovanović.

E napokban kapott **szobabutort** nagy választékban és tisztelt vevőinek különösen ajánlja. Az árak igen mérsékeltek, az áru pedig jól kidolgozott keményfából való.

2332

KOHN IGNAC

bor- és szeszáru nagykereskedése és szeszifözde
VELIKI BECSKEREK (A NAGYHID MELLETT.)

Vendéglős urak figyelmébe!

Van szerencsém b. tudomásukra hozni, hogy prima szerbiai szilvából főztem kifogástalan szilvorumot és ugy minőség, mint ár tekintetében képes vagyok t. vevőimet a legelőnyösebben kiszolgálni. — Borokban is jó minőséggel szolgálhatok olesó árak mellett.

Tisztelettel KOHN IGNAC.

2340

A karácsonyi ünnepek alkalmából ajánlom most érkezett hirneves szerbiai zsupai vörös és verseci fehér

boraimat,

melyet nagyban és kicsinyben a legolcsóbb napiáron kiárusítok.

Rosuly Milán

a „Toplica Milana“ kávéház és vendéglő tulajdonosa, Vojvoda Bojovitya (Vörösmarty) u. sarok. 2309

Értesítés!

Üzletátalakítás miatt folyó hó 19-étől 31-éig

mélyen leszállított árakon a Bata-cipők kiárusíttatnak

Ne mulassza el senki ezen kedvező alkalmat!

2255

T. A. BATA, Birovlyev Fülöp
Veliki Beckserek, Alexandrova (fő) utca.

Irodai munkákban, könyvelésben, gyorsírásban teljesen jártas szerbül tudó

tisztviselőt vagy tisztviselőnőt

keresünk.

Ajánlatot „Szorgalmas“ jeligére a Torontál kiadóhivatala továbbítja.

Favágást

 vállal

Krausz Gyula
gépjavító - műhelye

Gundulityeva (Toldi Ferenc) u. 7. szám.
Telefon 3-29. Telefon 3-29.

Tűzifa

állandóan kapható

Kurländer Imre cégnél

Veliki Beckserek

Telefon 35 és 89.